



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutiones Morales**

In Quibus Vnivers[a]e Quaestiones ad Conscientiam recte aut prauè  
factorum pertinentes, breuiter tractantur

**Azor, Juan**

**Coloniae Agrippinae, 1616**

37. De Capituli, sede vacante, officio & potestate.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-14007**



Ecclesiam tanquam in natali solo, vel prouincia sua Romana haberet præcipuum, cum Vrbs ipsa communis omnium patria appellaretur. Deinde vt hoc numero quinque Patriarchaliu Ecclesiarum, significaretur, quinque Patriarcharum auctoritate & potestate omnes mundi Ecclesias gubernari, vt in ipsa Vrbe vniuersus terrarum orbis representaretur. Postremo significatur, vt sicut quatuor sunt præcipuæ mundi partes, & quatuor venti principales, & quatuor in cælo puncta potissima, Ortus, Occidens, Meridies, & Septentrio: sic Romana Ecclesia quatuor præcipuis Mundi Ecclesijs præsidet. Vnde vna sedes Patriarchæ Romano destinatur, cæteræ vero quatuor Patriarchis. Ipse tamen arbitror quinque Vrbs Basilicas dici Patriarchales, quia in Vrbe sunt cæteris Basilicis, & Ecclesijs maiores, antiquiores, præstantiores, & digniores: hæc etenim quinque si mper reliquis auctoritate, & dignitate præstiterunt: sicut Patriarchæ dicuntur Archiepiscopis cæteris digniores.

## CAP. XXXVII.

De Capituli sede vacante officio, & potestate.

**D**E hac re tractatum edidit Ioannes Franciscus Pavinus: aliqua etiam habet Ioannes Selua in tractatu de beneficijs par. 2. q. 11.

Primo quaeritur, Quid nomine Capituli significetur in iure Canonico? Panormi. in c. Capitulum, de Rescrip. Capitulum, inquit, non solum paruum caput significat, sed etiam ponitur, vt distinguat vnam rem ab alia: Et sic dicuntur Capitula Decretalium: quo sensu accipitur in c. Quod in dubijs, & c. In re alia. de sens. excom. Quandoque ponitur pro loco, vbi Canonici congregantur, c. In causis, de Elect.

In præfenti loco, Capitulum, ponitur pro ipso Canonico Collegio, & pro ipsis Canonice congregatis, vt accipitur in ca. Capitulum præfato. Et quando contingit sedes Episcoporum, aliorumve Superiorum Antistitum vacare, vel obitu ipsius Prælati, qui è viuis excesserit, vel resignatione, quod se Præfectura, vel Episcopatu abdicauerit, vel alterius dignitatis assumptione, quod sit ad aliam Ecclesiam translatus, vel priuatione, quod ob crimen sit à sede sua, & Ecclesia deictus: aut ab hostib. Christiani nominis captus, Collegium Canonico illius Ecclesie dicitur Capitulum sede vacante, quasi paruum caput, eo quod minorem habeat potestatem Gloss. in c. Conquestus, de supp. negli. Prælat. in sexto.

Secundo quaeritur, An capituli appellatione intelligatur Prælati, non quidem is, qui toti Canonico Collegio præest, sed Episcopus? Non intelligitur. Sic Doctores in c. Post electionem, de concess. præben. & c. Nouit, de his, que sunt à Prælati. c. Eam re, de Rescrip. & c. 1. Ne sede vacante, in sexto.

Tertio quaeritur, An Capituli nomine contineatur Decanus, Prior, vel Præpositus? Continetur. Bald. c. vlt. de elect. Inno. Hostiens. & Ioan. Andr. c. 1. de maior. & obed. alicubi, vt in Hispania, & Gallia, Capitulo Canonico præest Decanus. In Germania, & alibi, aliquando Præpositus. In Ecclesijs Collegialibus, qui præest Collegio Canonico, alicubi dicitur Prior, alicubi Abbas. Item qui cæteris maior est dignitate in ecclesia, vel si ibi dignitas non est, qui Ordine maior, vel qui tempore prior existit, ius habet conuocandi Capitulum Clericorum, cui cæteri parere coguntur, argumento ex l. vlt. ff. de fido instrum. & l. 1. C. de Offic. Præfati Prætorio.

Quarto quaeritur, An soli Canonici, non alij Clerici, quamuis sint Beneficiarij faciant Capitulum? Soli Canonici faciunt vna cum eo, qui Canonice præest. Ioan. Andr. & alij in c. Ex eo, de elect. in sexto. Abb. in c. 1. num. 11. eod. tit.

Quarto quaeritur, An in solo vno Canonico ius Capituli retineri, & conseruari queat: Potest: vt colligitur ex l. Si

quis municipium, & l. Sicut, §. vlt. ff. Quod cuiusque vniuersitati nomine. Glo. in c. 1. de elect. & in c. Gratium, de Posul. Prælat. vnde sicut grege legator, si vnum solum animal remanserit, peti potest. l. si grege ff. de legat. 1. Insti. de leg. §. Grege. Sic si vnus solus Canonice remaneat, potest à Superiore petere, vt ecclesia prouideatur. Bal. in l. vlt. ff. de Negot. gest. Vnus Consul alij defunctis ius habet Rempub. gubernandi.

Sexto quaeritur, An sit statuenda Regula generalis, vt Capitulum sede vacante succedere intelligatur in his omnibus, quæ ad iurisdictionem Episcopi pertinent, nisi in casibus iure denegatis; an vero contra statuendum sit generatim in nullo succedere, nisi in casibus iure concessis? Olim ante Bonifacium VIII. teste Panor. in c. cum olim, de maior. & obed. nu. 1. magna fuit controuersia, An mortuo episcopo Capitulum succederet, in iis omnibus, quæ sunt iurisdictionis episcopalis: quibusdam assensentibus in ijs omnibus succedere, nisi in causis iure exceptis: alijs dicentibus solum succedere, in iis quæ sunt iure expressa, Respondeo, quidquid nonnullis alijs visum fuerit, generatim dicendum esse, succedere Capitulum in omnibus, quæ sunt iurisdictionis episcopalis, nisi in casibus iure exceptis: vt in c. Feder. Conf. 30. Abb. Caral. & alij, quos citat, ac sequitur Pavin. tract. sup. cit. p. 1. q. 1. & hæc opinio cum Iure iplo valde conuenit, c. si Episcopus, & c. Ecclesia de suppl. negli. Prælat. in 6. c. 1. cui, de Elec. eod. lib. & Ioan. Andr. in c. cum olim, de maior. & obed. testatur huiusmodi sententiam communiter teneri. Hanc sententiam sequitur Rebus. in præci. Beneficiorum par. 2. tit. de deuolutionib. nu. 58.

Septimo quaeritur, An iurisdicchio, quam Capitulum habet sede vacante, sit ordinaria? Respondeo, ordinariam esse in spiritualibus & temporalibus. quoniam iure communi eam habet, & ad vniuersitatem causarum. Gloss. c. 2. Ne Prælati vices. Ioan. Andr. c. vlt. de suppl. negli. Prælat. in 6. Pavin. p. 1. q. 2. tract. cit. Vnde potest interponere decretum in alienationibus rerum minorum, & emancipationibus liberorum & manumissionibus seruorum. Potest dare curatorem, & tutorem, & sequestrare beneficia post primam sententiam in Curia datam, & suas sententias exequi. Pavin. par. 1. q. 2. Alicubi est vsa receptum, vt spiritualia Capitulum administret, Princeps vero secularis temporalia.

Octauo quaeritur, An Capitulum sede vacante committere queat alicui Episcopo, ea quæ sunt ordinis Episcopalis? Potest, Pavin. par. 1. q. 3. & colligitur ex cap. Suffraganeis, de elect. & c. Possit, 3. q. 1. nam quamuis exerceat nequeat, quæ sunt ordinis episcopalis, potest tamen committere Episcopo vt ea exerceat: quia committere est iurisdictionis, non ordinis, exerceat vero est ordinis.

Nono quaeritur, An possit concedere condonationes peccatorum, quæ Indulgentiæ vocantur, videlicet vnus annus in dedicationibus Ecclesiarum, & quadraginta dierum in Anniversario dedicationis Ecclesie, de quibus in ca. Cum ex eo de Pœnit. & remiss. & c. vlt. eod. tit. in sexto. Duæ sunt opiniones. Vna est negantium: sic Archid. ca. 2. de Pœnit. & remiss. in sexto. Gaspar. Calder. in repetit. super caput nostro, de pœnit. Burius in Consil. 19. Cardin. ca. Accedentibus de excess. Prælat. Paul. Clem. 1. de Hæret. ibique etiam Ancharan. & Ioan. Zochus, & alij apud Pavinum par. 1. q. 4. Sic etiam inter Theologos. Sot. 4. dist. 22. quaest. 1. ar. 4. vers. Hinc fit. Cordub. de Indulg. arti. 2. quaest. 12. proposit. 9. Ledesma in 4. quaest. 28. art. 3. vers. sed bastiabis. Ratio eorum est, quia Indulgentias dare non est actus iurisdictionis, sed dignitatis Episcopalis; Secundo, quia etiam iurisdictionis sit, est iurisdictionis voluntariæ, non contentiosæ, quæ sola transit, ad Capitulum sede vacante.

Alter sententia est affirmantium posse. Sic Panormi. in c. cum olim, de Maior. & obed. Selua, de benefic. part. 2. q. 11. Ioan. Calder. vt refert Gaspar. Calder. in c. nostro, de pœnit. Pavin. par. 1. q. 4. Syluest. in verbo. Capitulum. q. 10. Armil. io. verbo. num. 8. Nauar. de Indulgen. notab. 31. nu. 6. & 7. Hæc



sententia est probabilior, nam Indulgentias concedere, est actus iurisdictionis, ut aperte dicit S. Thomas in 4. distim. 20. quæst. 3. art. 3. Pontificius enim Legatus etiam cum Saacerdos non est, potest indulgentias largiri, ut notatur in cap. ultim. de offic. Legati, & cum ius dicat simpliciter Capitulum succedere in iurisdictione Episcopi, non est, quod nos restringamus ad iurisdictionem necessariam, non voluntariam. In hoc vero omnes conveniunt, tutius esse, ut Capitulum committat alicui episcopo, uti eas concedat nomine ipsius Capituli.

Decimo quæritur, An Capitulum queat iuris rigorem relaxare quod dispensare vulgo dicitur, in omnibus generaliter casibus, in quibus potest Episcopus, si viueret? Potest, Federicus, consil. 29. Abb. in c. cum olim, de Maiorit. Ioann. Andr. in cap. Cum ex eo. de elect. in sexto, & in c. 1. de Maior. & obe. 20. lib. Cardinalis. consil. 88. Pavin. part. 1. qu. 5. Et ratio est, quia talis actus est iurisdictionis: quapropter concedere potest, ut in quibus parochiales Ecclesie collatae sunt, dum studiorum causa abfunt, non cogantur ante septennium ad sacerdotium promoveri, sicut potest Episcopus id concedere ex c. Cum eo. de elect. in sexto.

Vndecimo quæritur, An Capitulum statuta condere queat, quæ potest Episcopus vivens? Potest, Abb. c. cum olim, de maior. & obe. Federic. consil. 16. Pavin. part. 1. quæst. sexta. hic enim actus est iurisdictionis, ac proinde Capitulo convenit. Nunquid poterit abrogare statuta anteedentium Episcoporum? Poterit, quia hoc etiam est iurisdictionis. At nequit concedere statuta, quæ successuri Episcopi iuri, vel auctoritati noceant, ut si condas statutum, quo charitatis subsidium Episcopo debitum auferatur ex toto, vel ex parte. Sic Lupus quem citat, & sequitur Pavin. p. 1. qu. 6. Et statuta Capituli durant, donec a successore episcopo reuocentur. Pavin. p. 1. qu. 6.

Duodecimo quæritur, An possit Capitulum facultatem dare Clericis beneficiis transfundi ad aliam diocesim? Verbi gratia. Electo in Prælatum, vel Beneficarium Ecclesie in alia diocesi? Sunt duæ sententiæ. Una negat, sic Archid. in c. Si is cui, de elect. in sexto, & probat, quia sicut Capitulum res Ecclesie alienare non potest, ut dicitur in inferius, sic nec personas Clericorum.

Altera sententia affirmat, quam sequuntur Ioan. Andr. & Panor. in c. cum olim, de Maiorit. & obe. Rot. in decis. 306. in nom. Ioan. Monachus c. Si Abbatem. de elect. in sexto, Pavin. part. 1. qu. 8. num. 4. Et hæc est probabilior, nam facultatem dare transfundi, est actus iurisdictionis, c. Si Religiosus, de elect. in sexto.

Decimo tertio quæritur, An Ecclesie Episcopalis bona possit Capitulum sede vacante alienare? Non potest. Ita communis sententia Doctorum in c. Si quis, de reb. Eccl. non alie. Sic etiam Gloss. & alij in c. Cum olim, de Maior. & obe. Quid si alienatio esset utilitatem Ecclesie allatura? Poterit tunc Capitulum alienare, But. & Abbas in c. 1. ne sede vacante. Pavin. p. 1. qu. 6. num. 11. & 12. Sed defensor Ecclesie tunc dandus est, & præmissis tractatu, & cum cognitione cause alienatio facienda est. Redoa. in tract. de reb. Eccl. non alien. tit. de alienat. qua sit sede vacante, & colligitur ex c. 1. de reb. Eccl. non alien.

Quæres, an in alienatione ab inferioribus Ecclesiis facta ex causis iure permittis, consensum præstare, & suam auctoritatem interponere queat? Potest, quia hic actus est iurisdictionis, & quamvis Capitulum res Episcopatus alienare prohibeatur, non tamen prohibetur confirmare alienationem, si Ecclesie inferiores iusta causa alienaverint, & in casibus, quibus potest Episcopus: Pavin. p. 2. qu. 8. Feder. in tract. de permutat. benefic. q. 36. Rabuff. in praxi benefic. tit. de denolut. num. 104. item potest Capitulum sede vacante pecunias ob necessitatem ipsius Capituli accipere, & Capituli bona obligare, Gloss. c. cupientes, de elect. in sexto.

Decimo quarto quæritur, An possit Capitulum, sede Metropolitana vacante, visitare vniuersam prouinciam, aut vacante sede Cathedrali, totam diocesim? Teste Pa-

normitano in ca. Cum olim, de Maior. & obe. numer. 2. vers. sic. extra Gloss. duæ sunt sententiæ, quarum vna negat, sic Ioann. Monach. in cap. Ecclesie de supplen. negli. Pralato in sexto. Altera affirmat, quam sequi videtur, quamvis non sine dubitatione, Archidiaconus, in ca. Si Episcopus, eod. tit. & lib. sic etiam Glossa in Clem. 1. de Heret. in verb. Capituli, Collectan. Innoc. & Lignan. in c. cum olim, de Maior. Ambas sententiæ conciliat Ioan. Andr. in dicto. c. cum olim, in hunc modum Penes Capitulum potestas, inquit, visitandi generatim non est, sed inquirendi speciatim in eos, quorum summa lesa est, quia Capitulum succedit in iurisdictione Episcopi necessaria, non voluntaria: at generalis visitatio est voluntaria, specialis vero inquisitio in hos vel illos criminosos, est necessaria. Sed probabilior est, quod tradiderunt Panormit. & Felin. in cap. cum olim supra allegato, & Pavin. part. 2. qu. 7. posse Capitulum generatim totam diocesim visitare, præsertim cum diutina est vacatio. Hoc enim fit necessitate iuris, & proinde est ex lege debitum, c. Sopita, de censib. & c. Relatum, 10. q. 1. & c. ult. de supplen. negli. Pralato. in sexto. ubi Archiepiscopus dat visitatorem, si Capitulum visitationis usum neglexerit: tunc enim impunita crimina manent, cum visitatio negligitur. In Concil. Trid. sess. 24. c. 3. de reformat. habetur: Visitatores etiam à Capitulo deputandi, ubi Capitulum ius visitandi habet, prius ab Episcopo approbentur. Sic ibi. Porro eum modica est vacatio, videlicet cum nondum anni curriculum effluxit, ex quo episcopus qui deceffit, visitationem fecerat, aut quando probabiliter creditur successor breui futurus, tunc non est, quod Capitulum visitet.

Decimo quinto quæritur, An Capitulum visitare queat Monachium Cœnobii exempta, quæ alioqui posset episcopus auctoritate Apostolica, iuxta id quod habetur Clem. Attendentes. §. Illas de Stat. Regulæ. Panorm. in c. Cum olim, de Maiorit. & obe. numer. 2. vers. Dubitatur, testatur de hac re multos simul Doctores consultasse, & in varias sententiæ abijisse. Nam quidam asserbant Capitulum non succedere in his, quæ episcopo speciali iure conueniunt. Alij contradebant, si Episcopus ut delegatus à Papa, absoluerit potestatem habeat, ea potestas ad Capitulum transit, ut colligitur ex cap. 1. De offi. Ordin. in sexto. Sed Panormitano magis placet prima sententia, quæ fuit quoque Federici & Innocentii, ut ipse refert. Testatur idem Pavin. part. 1. quæst. 7. num. 7. Lapum hanc questionem proposuisse Federico. Cui respondet: Capitulum id non posse, quia succedit Episcopo in his, quæ iphi iure ordinatio, non commisso delegato, vel speciali conueniunt. Sicut enim ea non facit Episcopus iure suo, sed potestate sibi demandata à Romano Pontifice: Sic ea non faceret Capitulum nomine episcopi, sed nomine & auctoritate Papæ: at Papa huiusmodi visitationem episcopo, non Capitulo committit.

Decimo sexto quæritur, An Capitulum possit Confessarium instituere, qui absoluat à casibus episcopo referuatis? Potest sic enim Abbas in cap. Cum olim, & cap. His que, de Maiorit. & obe. Pavin. part. 3. quæst. 7. num. 4. Partitione potest Confessarium instituere, qui absoluat excommunicatos à iure, vel ab homine, suspensos, vel interdictos, quos posset episcopus, c. 1. de Maiorit. & obe. in 6. Potest idem casus referuare quos posset episcopus: est enim actus iurisdictionis, Pavin. part. 1. quæst. 7. num. 5.

Decimo septimo quæritur, An possit Capitulum litteras dimissorias concedere, ut quis ab alieno episcopo ordines accipiat; in c. Cum nullus, de temporibus ordinand. in sexto. sic habetur: Episcopo autem in remotis agente, ipsius in spiritualibus Vicarius Generalis, vel sede vacante Capitulum seu is ad quem tunc temporis administratio spiritualium noscitur pertinere, dare possunt licentiam ordinandi. Porro Capitulum seruare debet, quod Concil. Trid. sess. 7. c. 10. de Reformat. constituit, in hunc modum: Non licet Capitulis Ecclesiarum sede vacante infra annum à die vacationis ordinandi licentiam, aut litteras dimissorias, seu Reuocandas, ut aliqui vocant, tam ex iuris communis dispositione, quæ etiam cuiusvis privilegii



aut consuetudinis vigore alicui, qui Beneficij Ecclesiastici recepit, siue recipendi occasione alicuius non fuerit, concedere. Si factus sit, Capitulum contraueniens Ecclesiastico subiaceat interdico, & sic ordinati, si in minoribus ordinibus, constituti fuerint nullo privilegio Clericali; praesertim in Criminalibus gaudeant. In maioribus vero ab executione Ordinum, ad beneplacitum futuri Praelati sint ipso iure suspensi.

Decimo octavo quaeritur, An Capitulum Sede vacante Vicarium Generalem in Spiritualibus & temporalibus, constituere possit? Potest, ut patet ex Clemen. 1. §. 2. de Hæret. Pauin. part. 2. quæst. ult. Rebuff. in praxi tit. de deuolut. num. 62. Capitulum enim iurisdictionem ordinariam habet, ut supra dixi. Sed qui talem habet iurisdictionem, potest iudicem dare. Item potest ex Canonicis al quem huic muneri obeundo praticere, cui debitum stipendium soluitur. Potest itidem alicui vnus tantum causæ cognitionem delegare, & plures Vicarios æque principales creare, sicut potest Episcopus, præterea potest Vicarium a se constitutum ad nutum reuocare: quod si aliqueum creauerit, cui iureiurando promiserit se eum nunquam reuocaturum, deinde reuocauerit, rata & firma erit reuocatio; sed Canonici erunt perituri. Vnde eiusmodi Vicarij solent cum Capitulo pacisci, ea conditione, vt nunquam ab officio remoueantur, pœnis constitutis, & iureiurando firmatis. Eadem ratione Capitulum potest Ecclesiam vacanti Oeconomum praticere ex cap. Cum vos, de Offic. Ord.

Decimo nono quaeritur, Intra quantum tempus sede vacante Vicarium constituere Capitulum debeat? In Concil. Triden. Sess. 24. cap. 10. sic statutum est: *Capitulum sede vacante, ubi fructuum percipiendorum ei munus incumbit, Oeconomum vnum, vel plures, ac diligentes decernat, qui rerum Ecclesiasticarum & prouentuum curam gerant, quasi rationem ei, ad quem pertinebit, sint reddituri. Item officialem sen. Vicarium infra octo dies post mortem Episcopi constituerent, vel existentem confirmare omnino teneatur, qui saltem in iure Canonico sit Doctor, vel Licentiatus, vel alias quantum fieri poterit, idoneus: si secus factum fuerit ad Metropolitanum deputatio huiusmodi deuoluitur: Et si Ecclesia ipsa de re publica non fuerit, aut exempta, Capitulum quoque, ut praesertim, negligens fuerit, tunc antiquus Episcopus ex Suffraganeis in Metropolitana, & propinquior Episcopus ex exempla Oeconomum, & Vicarium idoneos possit constituere. Episcopus vero ad eandem Ecclesiam vacantem promotus, ut ex his, quæ ad eum spectant, ab eisdem Oeconomis, Vicario, & alijs quibuscumque officialibus & administratoribus, qui sede vacante fuerint à Capitulo, vel ab alijs in eius locum constituti, etiam si fuerint ex eodem Capitulo, rationem exigat officiorum, iurisdictionis, administrationis, aut cuiuscumque eorum muneris: p. sibi quæ eos punire, qui in eorum officio, seu administratione deliquerint, etiam si praedicti Officialis, reddidit rationibus, à Capitulo, vel à deputatis ab eodem, abolutionem, aut liberationem obtinuerint. Eisdem quoque Episcopo teneatur Capitulum de scripturis ad Ecclesiam pertinentibus, si qua ad Capitulum peruenerunt, rationem reddere.*

### CAP. XXXVIII.

#### Quid Capitulum, sede vacante circa Beneficia possit.

PRIMO quaeritur, An possit Beneficia conferre, quorum conferendorum ius ad solum Episcopum pertineret, si viueret? Non potest, e. lillo, ne sede vacante, §. c. 1. de Institut. in sexto, §. c. 1. §. Cum vero, ne sede vacante, in sexto. Nec quicquam refert, si Episc. dum viueret, sine consilio, vel assensu Capituli Beneficia dare non posset, ut habetur in eod. cap. 1. §. Cum vero, ne sede vacante in sexto. Porro si ius conferendi ad Episcopum, & Capitulum communiter pertinet, tunc mortuo Episcopo, vel suspensio à conferendis Beneficijs, potest Capitulum conferre, cap. 1. citato,

Ne sede vacante in sexto. Sed quænam ratio est, quare Capitulum nequeat conferre Beneficia? Respondeo, cum Glossa in cap. Cum olim de Maioribus, §. obd. quia conferens, in fructibus Beneficij numeratur: Sed fructus Beneficij vacantis futuro successori ipso iure referuntur, e. Quia, §. de elect. in 6. & Clem. Statutum, eod. tit.

Secundo quaeritur, An Capitulum possit presentari Clericos à Patronis admittere, atque instituire, vt posset Episcopus etiam sine Capituli consilio vel assensu? Potest, cap. 1. de Institut. in sexto. Glossa c. Cum in illis, e. cum autem, de Præben. in sexto, Eadem ratione potest electos legitime, & Canonice à Clericis confirmare sicut posset Episcopus c. Cum olim, de Maioribus, §. obd. & Glossa ibidem, §. 10. Quare Capitulum conferre Beneficia nequeat, cum tamen possit confirmare electos, & instituire presentatos? Respondet Ioan. Andreas, in c. Quæquam, de elect. in sexto, conferre, non esse proprie actum iurisdictionis Episcopalis, cum multi qui Episcopi non sunt, ius habent conferendi Beneficia, & multi Episcopi hac potestate careant. Confirmare vero electos, & instituire presentatos, sunt actus iurisdictionis Episcopalis, ut innuitur in cap. Conquerente, de Offic. Ordinarij, §. in c. Cum ex in unum, de Hæret. Sed hæc ratio non placuit Panormitano, in c. Cum olim, de Maioribus, §. obd. numero primo, & merito, quoniam conferre Beneficium, iure communi ad Episcopum pertinet, & alijs inferioribus non conueniri, nisi specialiter, v. delictet consuetudine, vel privilegio Romani Pontificis. Quare dicendum est, id quod Glossa & Panormitanus in eod. cap. Cum olim, tradiderunt conferre Beneficium esse simpliciter voluntatis confirmare veteres electos, vel instituire presentatos, esse actus necessitatis, quia sunt ex lege imperati & debiti iure enim cogitur Episcopus confirmare eos, qui sunt Canonice electi, & eos instituire, qui sunt legitime presentati. Item conferre Beneficium sup. donationem, ut notant Doctores in cap. Cum accessissent de Constitut. ac confirmare, vel instituire, non item Accedi, quod conferre, connumeratur inter fructus Officij Episcopalis, Glossa in cap. Cum olim, de Maioribus, §. obd. in verbo, Capitulo, & fructus referuntur successoribus futuro, cap. Quia sepe, de electio, sexto, §. Clem. Statutum, eod. tit. At confirmare, & instituire, non habentur in fructibus.

Sed quid dicendum, si Decanus, siue is, qui Capitulum præest, è vita decesserit sede vacante, ac deinde Canonico- rum Collegium Titium in Decanum elegerit, cuiusmodi erit Titium electum confirmare? Respondeo: Glossa cum Hostiensis in c. Si Episcopus, de supplen. neglij. Prælati in sexto, in verbo, Debetur, p. nes Capitulum esse ius confirmandi Titium, quia canonici quamuis congregati eligunt, quidem vt singuli, sed vt vnuerfi confirmant.

Tertio quaeritur, An Capitulum possit admittere refectiones beneficiorum simpliciter, non permutacionis causa factas, quas posset Episcopus approbare? De hac questione Pauin. in tract. superius allegato part. 2. nu. 1. Panorm. in c. Cum olim, de Maioribus, §. obd. numero 2. v. sic, sexto dubitatur, refert Auditores in Rota in hac questione varia sensisse, quamuis plerique eorum crediderint posse Capitulum huiusmodi refectiones admittere, quia cuius est aliqueum beneficio priuare, eius est refectionem recipere, teste Innocentio cap. Quod in dubijs, de renunciat. sed Capitulum potest instare, & debita causa Clericum à beneficio remouere, ergo & refectionem admittere.

Deinde, quia aliquorum est refectiones admittere, quorum non est beneficia conferre: possunt enim Episcopi recipere refectiones beneficiorum, quorum conferendorum ius Romano Pontifici est refectionem. Accedit, quod refectiones admittere non causa permutacionis, sed simpliciter factas, est plerunq. necessitatis, non voluntatis. nam ius de causis beneficiarj aliquando sua beneficia deponunt, siue dimitunt. Hanc sententiam secutus est Federicus in tractatu de permutat. ben. §. 10. num. 63. Anton. in c. Quod in dubijs, de renunciat. & Panorm. loco prædicto, Franciscus, c. 1. de rerum permut. in sexto, Lapus,